

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Zlín, tř. Tomáše Bati 1285

tř. Tomáše Bati 1285, 760 01 Zlín

Identifikátor školy: 600 112 918

Termín konání orientační inspekce: 12. - 13. listopad 2002

Čj.:	155 316/02-11020
Signatura:	oo5aw115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Trojtřídní mateřská škola se nachází v pronajatých, přízemních prostorech činžovního domu. K docházce je v tomto školním roce zapsáno celkem 74 dětí. Provoz mateřské školy je stanoven na dobu od 6:00 - 16:00 h. Třídy jsou členěny podle věku dětí.

Mateřská škola je organizační složkou města, bez právní subjektivity. Zřizovatelem je Statutární město Zlín.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V tomto školním roce došlo k výrazným personálním změnám. Byly přijaty tři pedagogické pracovnice, z nichž jedna je čerstvá absolventka střední pedagogické školy. K personálním změnám došlo i v oblasti provozu. Všech šest pedagogických pracovníků splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti.

Rozvržení plných úvazků učitelek je efektivní. Při stanovení rozvrhu přímé práce učitelky přihlížela ředitelka k potřebám provozu i náročnějším činnostem a mimoškolním aktivitám, při nichž je potřeba zajistit zvýšený dohled nad dětmi.

V rámci práce přímé i související provádí učitelka - logopedická asistentka s dětmi, které mají řečové vady, logopedickou nápravu. Její činnost je garantována osvědčením i odborným dohledem speciálně pedagogického centra. Vzhledem k náročnosti logopedické práce i velkému počtu dětí vadně mluvících včetně jednoho dítěte integrovaného, není vhodné její zařazení do třídy spolu s ředitelkou, která má u dětí nižší úvazek.

Ředitelka řídí kolektiv mateřské školy již dvanáctým rokem. Pro oblast řídicí má vytvořen účinný systém vedení a motivování pracovníků. Svým osobním příkladem, vstřícným vztahem k zaměstnancům i rodičům přispívá k příznivé pracovní atmosféře. Všem učitelkám poskytuje potřebné podmínky ke vzdělávání i uplatnění vlastní iniciativy. Pro jejich individuální studium zajišťuje dostatečné množství aktuální pedagogické literatury. Všechny učitelky se v tomto školním roce postupně (dle finančních i organizačních možností školy) účastní seminářů zaměřených k Rámcovému vzdělávacímu programu.

Pedagogické záležitosti jsou projednávány především na pedagogických poradách. Zde jsou učitelkám předávány aktuální informace z oblasti pedagogické, organizační, pracovně právní i oblasti dalšího vzdělávání. V tomto školním roce je velký prostor věnován sestavování třídních vzdělávacích programů i uvádění nové učitelky do pedagogické praxe. V rámci pedagogických porad je sledováno plnění stanovených cílů školy, pravidelně je prováděno průběžné analyzování a vyhodnocování nových forem plánování, v případě zjištěných nedostatků jsou přijímána účinná opatření.

Organizace celodenního provozu trojtřídní mateřské školy je stanovena funkčním organizačním řádem, který zachycuje vnitřní organizační strukturu provozu školy. Podrobně vymezuje

stěžejní činnosti v oblasti předškolního vzdělávání, pracovní náplně a kompetence pedagogických a provozních zaměstnanců. Všechny pedagogické pracovnice jsou pověřeny plněním dalších úkolů souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy.

Organizační řád obsahuje i důležité informace pro rodiče, týkající se především přijímacího řízení, organizace docházky a dalších povinností rodičů ve vztahu k mateřské škole. V menší míře jsou však zastoupeny práva rodičů i dětí, a to v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Informační systém směrem k rodičům je založen především na osobních kontaktech a operativním řešení vzniklých problémů. K dalším významným informačním zdrojům patří pořádání besídek, brigád, posezení u táboráku. Rodiče projevují spokojenost s mimoškolními aktivitami, které škola provozuje, jako např. saunování, plavecký kurz, kroužek angličtiny, spolupráce s hudebně pohybovým kroužkem Domino. Nově a neformálně byla navázána spolupráce s blízkou Chráněnou dílnou Slunečnice, základní školou i základní uměleckou školou.

Personální podmínky výchovně vzdělávací práce mateřské školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorové podmínky mateřské školy jsou vzhledem k počtům zapsaných dětí na dobré úrovni. Pro spontánní a řízené aktivity je dětmi využívána herna propojená s třídou. Na tyto prostory bezprostředně navazuje sociální zařízení a šatna.

Svým vybavením a estetickou úpravou poskytují prostory velmi dobré podmínky pro seberealizaci dětí a uspokojení jejich individuálních potřeb. Z důvodu využívání herny k odpolednímu odpočinku dětí jsou hrací kouty umístěny převážně po obvodu třídy a herny. Hračky a pomůcky jsou pořizovány i využívány účelně a efektivně. Umístěny jsou převážně v dosahu dětí. Dostatečně jsou herny vybaveny i pro spontánní pohybové aktivity, pouze v jedné třídě nejsou dětem plně k dispozici. Audiovizuální technika je funkční a v adekvátním množství. Ve výchovně vzdělávací práci je využívána všemi učitelkami odpovídajícím způsobem. Školní knihovna je trvale doplňována současnou dětskou i odbornou literaturou. Veškeré prostory mateřské školy jsou učitelkami i dětmi vkusně a nápaditě upravovány, a to vždy v souladu s probíhajícím ročním obdobím.

Pro pobyt venku je dětmi využívána prostorná školní zahrada se vzrostlými stromy. Starší zahradní nábytek je postupně nahrazován modernějšími prolézačkami a zahradním vybavením.

Zda jsou materiální zdroje, které mateřská škola vlastní, ve výchovně vzdělávacím procesu dostatečně uplatňovány, zjišťuje ředitelka při namátkových i plánovaných kontrolách. Dostupnost i přehledné uložení veškerých didaktických pomůcek, audiovizuální techniky i literatury umožňuje jejich plné využívání v pedagogickém procesu. S výsledky kontrol jsou všechny pracovnice seznamovány na pedagogických a provozních poradách.

Materiálně technické podmínky mateřské školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací práce mateřské školy se řídí dlouhodobější koncepcí, která má platnost do roku 2003. Obsah vychází z Kurikula předškolní výchovy - Jaro, Léto, Podzim, Zima v mateřské škole. Hlavní pedagogické cíle jsou pro jednotlivé třídy rozpracovány do dílčích záměrů a konkrétních návrhů zajištění.

V tomto školním roce se kolektiv pedagogických pracovníků zaměřil především na sestavování třídních vzdělávacích programů, a to v návaznosti na absolvování seminářů k Rámcovému vzdělávacímu programu. Oblast výchovně vzdělávací je zpracována do klíčových témat, která jsou dále rozčleněna na podtémata. Obsah je odvozen z přirozeného cyklu ročních období i slavností s nimi spojených. Součástí těchto plánů je vymezení specifických cílů a kompetencí, které slouží učitelkám jako ukazatelé psychického a tělesného rozvoje dětí. Vytvořené třídní vzdělávací programy jsou převážně přehledné, funkční. Pouze v jedné třídě nejsou podtémata ve svém obsahu vždy vhodně stanovena. Následkem toho pak uvedené specifické a dílčí cíle nejsou plně realizovány.

Výchovně vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena přehledně, na předepsaných tiskopisech. Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou řádně uloženy v ředitelně a zabezpečeny před zneužitím. O dítěti integrovaném a dětech s vadami řeči jsou vedeny individuální záznamy. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu spolupracuje učitelka s odbornou pracovníci speciálně pedagogického centra.

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně vzdělávací práce.

Ředitelka má vypracován funkční kontrolní a hospitační plán, který jí zajišťuje účinnou zpětnou vazbu a umožňuje pravidelně sledovat a hodnotit dosahované výsledky.

Vzhledem k tomu, že se v tomto školním roce zaměřuje pedagogický kolektiv na novou formu třídního plánování, analyzuje ředitelka ve své kontrolní a hospitační činnosti především funkčnost třídních vzdělávacích programů, a to v součinnosti s hlavními cíli školy, potřebami dětí i zájmy rodičů.

Způsob kontroly plnění dlouhodobých pedagogických cílů školy i třídních vzdělávacích plánů je účinný.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Spontánní činnosti

V průběhu obou sledovaných dopoledních bloků činností byla plně respektována dominantní úloha dětské hry. Kvalitu probíhajících ranních her pozitivně ovlivnilo inspirativní prostředí i instalované hrací a pracovní kouty, které dětem zajišťovaly potřebné soukromí. Především ve třídě starších dětí bylo maximálně využito veškerých možností, které se dětem v prostředí třídy a herny nabízely. Děti využily celého prostoru k rozvinutí variabilních konstruktivních a námětových her, při nichž plně uplatnily své představy a fantazii. V obou třídách preferovaly učitelky pestré činnosti, manipulační aktivity, což se kladně odrazilo v pracovní zručnosti a samostatnosti dětí. Obě učitelky plně respektovaly svobodu dítěte při hře, ponechávaly dětem dostatečnou volnost při výběru místa, činnosti či spoluhráče. Učitelky byly po celou dobu přímo zúčastněny dětských her, aniž omezovaly dětskou spontaneitu. Citlivým přístupem kladně ovlivňovaly vzájemné vztahy mezi dětmi, současně u nich rozvíjely prvky sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance. Ve třídě starších dětí využila učitelka ranního komunikativního kruhu ke zhodnocení a završení právě ukončených her. Pouze ve třídě

nejmladších dětí nebyla plně respektována svoboda vlastní volby dítěte, a to především omezeným využitím tělovýchovných pomůcek. Ranní hry zde působily určitou svázaností, přeorganizovaností, a to zvláště v závěru, při úklidu hraček.

Při promýšlení a plánování spontánních činností se učitelky zaměřují na obsahovou prostupnost zvoleného tematického celku. Především ve třídách s dětmi starší věkové skupiny bylo více patrné stírání rozdílů mezi řízenou a spontánní činností. Prožitky i získané zkušenosti dětí z aktuálních herních situací byly dále vhodně uplatněny v následujících skupinových a frontálních činnostech.

Řízené činnosti

Didakticky cílené činnosti navozují učitelky v adekvátní dobu a ve vhodném prostoru. Zvolená témata a podtémata jsou sestavena tak, aby děti mohly své prožitky plně zpracovat, s možností se k nim vracet a dále je rozvíjet. Ke vstupní motivaci učitelky tvořivě využily jak podnětů z předchozích her, tak i různých forem hudebních hádanek a smyslových her. Osobitým, temperamentním projevem dokázaly děti strhnout do situačních dramatických her, aniž omezovaly vlastní projevy dětí. Akceptací a pozitivní podporou dokázaly děti motivovat k řečovým projevům i přirozenému přijetí různých rolí. Všem dětem byl dán prostor pro sebevyjádření a sebeuplatnění v rámci svých schopností a možností. Přiměřenost i blízkost zvolených témat i radostná atmosféra po celou dobu obou řízených činností přirozeně posilovala v dětech prožitek úspěchu a pohody.

Z předložených třídních vzdělávacích plánů i z průběhu obou řízených činností bylo možno vysledovat preferenci didaktických metod, které rozvíjí přirozené spontánního učení dětí, a to s důrazem na uplatnění především skupinových a individuálních forem práce. V maximální míře byly v řízených činnostech uplatňovány prvky tvořivé dramatiky i pestré činnosti metody, při nichž děti získávaly zkušenosti vlastním prožitkem. Určený časový prostor obou řízených aktivit byl z psychohygienického hlediska adekvátně využit, a to jak pro činnosti aktivity, tak i relaxaci, případně pohybové prvky, aniž došlo u dětí k projevům únavy, či nezájmu.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Hodnocení průběhových výsledků výchovně vzdělávací práce vychází především z dvoudenní hospitační činnosti, sledování atmosféry na pracovišti, pozorování vztahů mezi učitelkami a dětmi i dětmi navzájem i prohlídky výsledných dětských prací, které slouží k estetické úpravě prostor školy.

Pohybovému rozvoji dětí je věnován dostatečný prostor především v průběhu spontánních a řízených činností, kdy učitelky přirozeně uplatňují pohybové prvky v rámci zvoleného tématu. Vhodným vybavením heren podnětným tělovýchovným nářadím jsou podporovány spontánní pohybové aktivity dětí. Pravidelně jsou zařazovány řízené tělovýchovné aktivity, v nichž jsou cíleně rozvíjeny pohybové dovednosti dětí. Při procvičování zdravotních cviků dbají učitelky na správný názor a přesné provedení. Vzhledem k diferencovanému přístupu jsou požadavky přiměřené pohybovým dovednostem dětí. Po oba dny děti prokazovaly v rámci spontánních a řízených činností pohybovou zdatnost, obratnost a radost z pohybu.

Vhodně sestavená organizace denních činností, respektování individuálních zvláštností dětí při stravování, osobní hygieně i odpoledním odpočinku, poskytuje dětem dostatečný prostor pro rozvoj jejich sebeobslužných dovedností a návyků. Samostatnost dětí je vhodně podporována i úpravou vnitřního interiéru školy včetně využití mobilních skladovacích kontejnerů na hračky. Drobné nedostatky byly zjištěny ve třídě nejmladších dětí, kde zvýšenou organizovaností dětí vznikaly nežádoucí prostoje a dětem nebyl dán adekvátnější prostor pro vlastní jednání a rozhodování.

Ve všech činnostech je u dětí cíleně rozvíjena vzájemná ohleduplnost a tolerance. Především děti starší věkové skupiny již mají vypěstovány základní zdvořilostní návyky, akceptují dohodnutá pravidla komunikace, umí se vzájemně respektovat.

Dostatečný prostor je poskytován pro verbální komunikaci dětí. Pozitivním, kamarádkým vztahem učitelek k dětem, schopností dětem trpělivě naslouchat i často uplatňovaným dialogem mezi učitelkou a dětmi je vytvářeno pozitivní komunikační prostředí. Děti mají přiměřenou slovní zásobu, hovoří bez ostychu. V oblasti odstraňování řečových vad u dětí poskytuje mateřská škola kvalitní odbornou pomoc.

Většina učitelek akceptuje rozdílnosti mezi dětmi, taktickým povzbuzením a pomocí pěstují v dětech sebedůvěru a pocit jistoty. Především ve spontánních hrách se daří rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a přijímat různé sociální role.

Stále častěji uplatňují učitelky v řízených i spontánních činnostech praktické, manipulační aktivity, přímé pozorování, objevování. To vede nejen ke zvýšené aktivizaci a motivaci dětí, ale především je přirozeně rozvíjeno analyticko syntetické myšlení dětí i schopnost chápat vztahové a příčinné souvislosti mezi předměty a jevy. Získané zkušenosti se pak přirozeně odrážejí v kvalitě tvořivých her, které jsou pozitivně ovlivňovány bohatou představivostí a fantazií dětí.

Tím, že jsou děti vedeny ke zlepšování svého prostředí, a to vlastními výtvarnými dílky i udržováním pořádku ve svých třídách, jsou u nich kladeny základy k pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí. Ve velké míře jsou v třídních vzdělávacích programech obsažena témata, která v dětech rozvíjí nejen základní povědomí o přírodních zákonitostech, ale prostřednictvím přímých poznatků a zkušeností jsou děti vedeny k ochraně přírody.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Předložené Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení (ze dne 14. března 1996) nebylo dosud aktualizováno v souvislosti se zřízením školy jako organizační složky obce, jejíž zřízení vyplývá ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a to přesto, že ředitelka poskytla zřizovateli včas potřebné podklady.

Zřizovací listina nebyla ředitelkou předložena se zdůvodněním, že byla v současnosti poskytnuta zřizovateli jako podklad k chystanému přechodu mateřské školy do právní subjektivity.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 14. března 1996 čj. 1223/96
2. Výjimka z počtu dětí udělená ředitelkou pro školní rok 2002/2003
3. Potvrzení ředitelky ve funkci čj. SŘ 1543-4/99 ze dne 16. července 1999
4. Evidenční listy pro děti mateřské školy
5. Přehled docházky dětí za školní rok 2002/2003
6. Přehledy výchovné práce za školní rok 2002/2003
7. Organizační řád, pracovní řád, vnější řád pro rodiče

8. Personální dokumentace pracovníků mateřské školy, osvědčení o absolvování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
9. Výchovná koncepce mateřské školy pro školní rok 2002/2003, třídní vzdělávací plány
10. Záznam Okresní hygienické stanice ze dne 19. října 2000
11. Individuální vzdělávací plán pro dítě integrované
12. Hospitační záznamy z kontrolní činnosti ředitelky za školní rok 2001/2002 a 2002/2003
13. Kriteria přiznání osobních příplatků a odměn
14. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy jsou stabilizované a plně vyhovující. Při realizaci dlouhodobé koncepce mateřské školy jsou maximálně využívány odborné znalosti, vlastní schopnosti a zájmy jednotlivých učitelek. Poskytováním účinné odborné a metodické pomoci ze strany ředitelky, podporováním dalšího vzdělávání učitelek i včasným přenosem získaných poznatků do pedagogické praxe je pozitivně ovlivňována kvalita vzdělávacího procesu školy.

Materiální podmínky svým podnětným prostředím a vybavením odpovídají současným pedagogickým a bezpečnostním požadavkům. Ředitelka má snahu trvale dotvářet a modernizovat prostředí školy, proto úzce spolupracuje se zřizovatelem. Její snaha je však limitována omezenými finančními prostředky.

V tomto školním roce se pedagogický kolektiv zabývá podrobným analyzováním pedagogických, personálních a organizačních podmínek mateřské školy, aby si stanovil funkční školní vzdělávací program s dlouhodobějším výhledem.

Pedagogické pracovnice jsou si vědomy důležitosti každodenního plánování výchovně vzdělávací práce. Proto se nyní intenzivně zabývají sestavováním třídních vzdělávacích programů. Většinou učitelek se daří ve své práci uplatňovat takové organizační a metodické postupy, které by plně respektovaly osobnostní potřeby a zájmy dětí.

Sledované projevy chování dětí, jejich znalosti a dovednosti dokazují kvalitní úroveň pedagogické práce učitelek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Hrubá

Hana Hrubá v. r.

Ve Zlíně dne 9. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. prosince 2002

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Helena Rosmanová - ředitelka

Helena Rosmanová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, tř. Tomáše Bati	2002-12-30	čj.395/2002
Magistrát města Zlína náměstí Míru 12 761 40 Zlín	2002-12-30	čj.394/2002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.